

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р **Неврие Ахмедова Чуфадар**
преподавател в ШУ „Епископ Константин Преславски”
Факултет по хуманитарни науки
Катедра по Турски език и литература

Член на жури по обявения от Шуменския университет “Епископ Константин Преславски” в ДВ (бр. 41/ 03.06.2022 г.) конкурс за заемане на академичната длъжност *професор* в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1 Филология, (Тюркски езици – Историческа лингвистика на турския език) с единствен кандидат: доц. д-р **Мийрям Неджиб Салим-Ахмед**, преподавател в ШУ „Епископ Константин Преславски“

1. *Данни за конкурса:* Процедурата по обявяване на конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, (Тюркски езици – Историческа лингвистика на турския език) при Шуменския университет отговаря на изискванията съгласно приложената справка за изпълнение на минималните национални изисквания по ЗРАСРБ и справката от НАЦИД.

Единствен кандидат за участие в конкурса е доц. д-р Мийрям Неджиб Салим-Ахмед, чиято кандидатура отговаря на всички условия съгласно Правилника за развитие на академичния състав на ШУ. Изпълнени са националните наукометрични изисквания в областта на хуманитарните науки, като са събрани 722.65 точки от необходимите 550. Кандидатката участва в конкурса с 1 монография – хабилитационен труд, 3 монографии в съавторство, 1 студия, 26 статии (от които 12 статии в съавторство), 3 речници с колект. и 18 цитирания.

2. *Кратки биографични данни за кандидата:* Както показва биографичната справка, доц. д-р Мийрям Неджиб Салим-Ахмед работи в ШУ „Епископ Константин Преславски“ от 1999 г. като преподавател. През 2008 г. защитава образователната и научна степен „доктор“, а през 2014 г. академичната длъжност „доцент“. От 2017 г. е ръководител на Катедра Турски език и литература. В същата катедра води множество дисциплини на турски език. Всички посочени курсове съответстват напълно на профила на обявения конкурс за академичната длъжност *професор* и са в

полето на туркологията и османистиката. В документацията те са подробно представени с детайлни анотации. Сред основните ангажименти, които формират доц. д-р М. Салим-Ахмед като специалист могат да се посочат изнесените в чуждестранни университети лекции в рамките на програмата за обмен *Еразъм+*, както и работата ѝ в национални и университетски научни проекти, участия в редколегии на издания и научни комитети.

3. Научноизследователска дейност: Научната, изследователската и преподавателската биография на доц. д-р Мийрям Неджиб Салим-Ахмед показва много сериозна активност както в преподаването, така и в проучванията в областта на историческата лингвистика на турския език, в сферата на съвременния турски език, лингвистичната и османистичната културология. В конкурса за академичната длъжност *професор* кандидатката участва с 4 монографии: самостоятелен хабилитационен труд *„По следите на османското епистоларно изкуство „инша-ю инша“*, което е посветено на османското епистоларно изкуство и неговото развитие. В структурно отношение трудът е съставен от увод, четири глави, заключение, цитирана литература, приложения и съдържа 195 страници. Уводът обосновава избора на темата, излагат се мотивите за работа и се представя структурата на разработката. Формулирани са ясно и точно основните задачи, обекта и предмета на изследването, методите на изследване и изворовата база. В първа глава *„Епистоларната култура и зараждането ѝ в османското общество“* се представя същността и спецификата на епистоларния жанр и епистоларната култура. Във втора глава *„Османската епистоларна култура“*, се описват понятията и епистографските термини в османската култура и литература. Трета глава *„Османотурските писмовници инша и мюншеат“* се представят османските писмовници, с класификацията и структурата им. Специален акцент в тази глава има писмото „като център на епистоларната култура“. В четвърта глава *„Език и стил на епистоларните произведения“* се засягат основните особености на езика и стила на писмата и самите писмовници инша и мюншеати. Заключение е добре аргументирано с изведени и обобщени всички съществени изводи. Поместеният в края на труда списък с цитирана литература включва голям брой заглавия от изследваната област. Изследването завършва с приложения, които представляват списъци на заглавия на ръкописни писмовници от различни периоди, и др. Монографичният труд е полезен за обучаващите се по лингвистика и османистика, история и културология, както за всички, които биха желали

да задълбочат познанията си в тази област. В монографията „Фрагменти от културните картини на света през призмата на числото“ (в съавторство). Авторката в (Глава I: 1.3. Светът през призмата на арабските числа в ислямската религия и турската култура) се фокусира върху числата, скрити в буквите на арабската азбука и се прави опит за разкриване на тяхното приложение в живота на човека. В следващите две монографии първо и второ преработено издание „Ескиджумайският панаир. Център за стопански и културен диалог през XIX век“ (в съавторство) доц. д-р М. Салим проследява историята на създаването на панаира и връзката му с развитието на града, представят се различните участници. Публикувана е архитектурна скица на панаира, уникалния печат на панаира и неизвестни архивни документи от Истанбулския османски архив. В студията „Историята на основаването на Търговище (Ескиджума) и Омуртаг (Османпазаръ) до формирането им на центрове нахие/каза според писмени източници“ на базата на писмени източници (архивни документи), се проследява развитието на градовете Ескиджума и Османпазаръ, започвайки от тяхното създаване през османския период до превръщането им в градски центрове. В статиите от областта на историческата лексикология, фразеология и други аспекти от разволя на турския език и турското езикознание се разглеждат лексикални единици в османски и турски език, в български и урду езици с оглед на значението, количеството, вида и характер на заетите елементи, сферите на проникване и времето на тяхното заемане (в документацията е представена подробна анотация за всички 26 статии).

Безспорни са приносните моменти на основния монографичен труд, като разглеждането на важни и непроучени особености, свързани със строежа, стила и жанра на писмата, имащи значение за теорията и практиката на комуникацията и за епистолярната култура в исторически план. Научните изследвания и всички анализи и резултати от проучванията на кандидатката допринасят за разширяване на научното поле и обогатяват изследванията по туркология и османистика в България. Теоретичните разработки на кандидатката пряко се прилагат в процеса на специалности в областта турски език и литература. Под ръководството на доц. д-р Мийрям Салим успешно са защитени 5 дипломни проекта, 1 докторантура и съвместно със студенти са публикувани научни разработки, а също така има издадени и 2 учебни помагала.

Всичко написано до тук ми дава основание да обобщя, че научната продукция на доц. д-р Мийрям Салим свидетелства за много добра

подготовка по научната специалност. По хода на разглеждане на публикациите, не съм забелязала допуснати съществени пропуски. Оценявайки високо нейната научноизследователска дейност, препоръчвам да продължи да разширява научната си продукция в тази област.

4. Заключение: Въз основа на доказаните преподавателски качества, представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни и приложни приноси, убедено подкрепям кандидатурата и предлагам на научното жури да гласува положително за заемане от доц. д-р Мийрям Неджиб Салим-Ахмед на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1.Филология (Тюркски езици – Историческа лингвистика на турския език).

11.10. 2022 г.

Шумен

Изготвил становището:

/доц. д-р Неврие Ахмедова Чуфадар/